

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr.211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

Art.I.- Legea nr.211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 4, litera h) a alineatului (1) și alineatul (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„h) dreptul de a fi informate, în cazul în care inculpatul va fi privat de libertate, respectiv condamnat la o pedeapsă privativă de libertate, cu privire la punerea în libertate în orice mod sau evadarea acestuia, conform Codului de procedură penală;

.....
(2) Informațiile prevăzute la alin.(1) sunt aduse la cunoștință victimei, într-un limbaj simplu și accesibil acesteia, atât de către primul organ judiciar la care aceasta se prezintă, cât și înainte de fiecare audiere a victimei de către organele judiciare.

2. La articolul 14, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.14.- (1) Asistența juridică gratuită se acordă următoarelor categorii de victime:

a) persoanele asupra cărora a fost săvârșită o tentativă la infracțiunile de omor, omor calificat, prevăzute la art.188 și 189 din Codul penal, o infracțiune de vătămare corporală, prevăzută la art.194 din Codul penal, o infracțiune intenționată care a avut ca urmare vătămarea corporală a victimei, o infracțiune de rele

tratamente aplicate minorului, prevăzută la art.197 din Codul penal, o infracțiune de violență în familie, prevăzută la art.199 din Codul penal, o infracțiune de lipsire de libertate în mod ilegal prevăzută la art.205 din Codul penal, o infracțiune de sclavie, trafic de persoane, trafic de minori și de supunere la muncă forțată sau obligatorie prevăzute la art.209 - 212 din Codul penal, o infracțiune de viol, viol săvârșit asupra unui minor, agresiune sexuală, agresiune sexuală săvârșită asupra unui minor, determinare sau înlesnire a întreținerii de acte sexuale sau de natură sexuală între minori, corupere sexuală a minorilor, racolare a minorilor în scopuri sexuale și de hărțuire sexuală prevăzute la art.218 - 223 din Codul penal, o infracțiune de tortură prevăzută la art.282 din Codul penal, o infracțiune de pornografie infantilă prevăzută la art.374 din Codul penal;

b) membrii de familie ai persoanelor decedate prin săvârșirea infracțiunilor de omor, omor calificat, prevăzute la art.188 și 189 din Codul penal, precum și a infracțiunilor intenționate care au avut ca urmare moartea persoanei.”

3. Articolul 16 se abrogă.

4. La articolul 17 alineatul (2), litera c) se abrogă.

5. La articolul 17 alineatul (2), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) calitatea de membru de familie al persoanei decedate, în cazul victimelor prevăzute la art.14 alin.(1) lit.b);”

6. Articolul 18 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.18.- (1) Asistența juridică gratuită se acordă fiecărei victime pe tot parcursul procesului și în faza de executare silită a hotărârii privind despăgubirile civile acordate acesteia, în limita unei sume echivalente cu 5 salarii de bază minime brute pe țară, stabilite pentru anul în care victima a formulat cererea de asistență juridică gratuită.

(2) În cazul în care complexitatea cauzei a crescut ca urmare a unor împrejurări care nu erau previzibile la momentul formulării primei cereri de asistență juridică gratuită ori de la data acordării asistenței juridice gratuite s-a scurs mai mult de un an, iar procesul penal nu s-a încheiat, victima poate formula o nouă cerere pentru acordarea asistenței juridice gratuite, fără ca prin cumularea sumelor obținute să se poată depăși dublul limitei prevăzute la alin. (1).

(3) Fondurile necesare pentru acordarea asistenței juridice gratuite se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justiției.

(4) Modelul cererilor pentru acordarea asistenței juridice gratuite și a sumei necesare punerii în executare a hotărârii judecătorești prin care au fost acordate despăgubiri civile victimei infracțiunii se aprobă prin ordin al ministrului justiției, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii.”

7. La articolul 21, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.21.- (1) Compensația financiară se acordă, la cerere, în condițiile prezentului capitol, următoarelor categorii de victime:

a) persoanele asupra cărora a fost săvârșită o tentativă la infracțiunile de omor și omor calificat, prevăzute la art.188 și 189 din Codul penal, o infracțiune de vătămare corporală, prevăzută la art.194 din Codul penal, o infracțiune intenționată care a avut ca urmare vătămarea corporală a victimei, o infracțiune de rele tratamente aplicate minorului, prevăzută la art.197 din Codul penal, o infracțiune de violență în familie, prevăzută la art.199 din Codul penal, o infracțiune de lipsire de libertate în mod ilegal prevăzută la art.205 din Codul penal, o infracțiune de sclavie, trafic de persoane, trafic de minori și supunere la muncă forțată sau obligatorie prevăzute la art.209 - 212 din Codul penal, o infracțiune de viol, viol săvârșit asupra unui minor, agresiune sexuală, agresiune sexuală săvârșită asupra unui minor, determinare sau înlesnire a întreținerii de acte sexuale sau de natură sexuală între minori și corupere sexuală a minorilor, racolare a minorilor în scopuri sexuale și hărțuire sexuală prevăzute la art.218 - 223 din Codul penal, o infracțiune de tortură prevăzută la art.282 din Codul penal, o infracțiune de pornografie infantilă prevăzută la art.374 din Codul penal;

b) membrul de familie al persoanelor decedate prin săvârșirea infracțiunilor prevăzute la lit.a).”

8. Articolul 23 se abrogă.

9. La articolul 24 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) victima a formulat cererea de compensație financiară în termen de 3 ani, după caz.”

10. La articolul 24 alineatul (1) litera a), după punctul 2 se introduce un nou punct, pct.3, cu următorul cuprins:

„3. de la data la care renunțarea la urmărirea penală a fost confirmată de judecătorul de cameră preliminară;”

11. La articolul 24 alineatul (1), litera c) se abrogă.

12. La articolul 24, alineatele (2) - (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Dacă victima s-a aflat în imposibilitate de a formula cererea de compensație financiară, termenul de 3 ani prevăzut la alin.(1) lit.a) se calculează de la data la care a încetat starea de imposibilitate.

(3) În cazul în care instanța a dispus disjungerea acțiunii civile de acțiunea penală, termenul de 3 ani prevăzut la alin.(1) lit.a) curge de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care a fost admisă acțiunea civilă.

(4) Victimele care nu au împlinit vârsta de 18 ani și cele care beneficiază de consiliere judiciară sau de tutelă specială nu au obligația prevăzută la alin.(1) lit.b).”

13. Articolul 25 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.25.- În cazul în care făptuitorul este necunoscut victima poate formula cererea de compensație financiară în termen de 3 ani de la data începerii urmăririi penale, dacă este îndeplinită condiția prevăzută la art.24 alin.(1) lit.d).”

14. Articolul 27 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.27.- (1) Compensația financiară se acordă victimei pentru următoarele categorii de prejudicii suferite de aceasta prin săvârșirea infracțiunii:

a) în cazul victimelor prevăzute la art.21 alin.(1) lit.a):

1. cheltuielile de spitalizare și alte categorii de cheltuieli medicale suportate de victimă pentru restabilirea stării de sănătate fizică sau psihică, afectată ca urmare a faptei penale săvârșite asupra sa, inclusiv costul investigațiilor, analizelor și consultațiilor medicale;

2. prejudiciile materiale rezultate din distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare a bunurilor victimei ori din deposedarea acestora prin săvârșirea infracțiunii;

3. câștigurile de care victima este lipsită de pe urma săvârșirii infracțiunii;

4. daunele morale;

b) în cazul victimelor prevăzute la art.21 alin.(1) lit.b):

1. cheltuielile de înmormântare;

2. întreținerea de care victima este lipsită din cauza săvârșirii infracțiunii;

3. cheltuielile prevăzute la lit.a) pct.1 suportate de persoana decedată sau de către membrii de familie ai acesteia, înainte de decesul persoanei, ca urmare a săvârșirii infracțiunilor prevăzute la art.21 alin.(1);

4. daunele morale.

(2) Sumele de bani plătite de făptuitor cu titlu de despăgubiri civile și indemnizația obținută de victimă de la o societate de asigurare pentru prejudiciile cauzate prin săvârșirea infracțiunii se scad din cuantumul compensației financiare acordate de stat victimei.”

15. La articolul 28, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Comisia pentru acordarea de compensații financiare victimelor infracțiunilor este alcătuită din cel puțin 2 judecători specializați în materie penală, desemnați pentru o perioadă de 3 ani de adunarea generală a judecătorilor tribunalului.”

16. La articolul 29 alineatul (1), litera f) se modifică și va avea următorul cuprins:

„f) calitatea de membru de familie al persoanei decedate, în cazul victimelor prevăzute la art.21 alin.(1) lit.b);”

17. La articolul 30, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Avansul din compensația financiară se acordă victimelor prevăzute la art.14 alin.(1) dacă infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul României sau, în cazul în care infracțiunea a fost săvârșită în afara teritoriului României, dacă victima este cetățean român sau străin care locuiește legal în România și procesul penal se desfășoară în România.”

18. La articolul 30, după alineatul (6) se introduce un nou alineat, alin.(7), cu următorul cuprins:

„(7) Dacă făptuitorul nu a fost trimis în judecată într-un termen de 2 ani de la data înregistrării cauzei ori, după trimiterea în judecată, cauza nu a fost soluționată în termen de un an, victima poate solicita un nou avans din compensația financiară. Suma totală acordată nu poate depăși echivalentul a 20 de salarii de bază minime brute pe țară stabilite pentru anul în care victima a formulat ultima cerere de avans din compensația financiară.”

19. La articolul 33, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alin.(4) și (5), cu următorul cuprins:

„(4) În cauzele în care victimei infracțiunii i s-a acordat avans din compensația financiară sau asistență juridică gratuită, luarea măsurilor asiguratorii este obligatorie. Dacă s-a admis cererea de asistență juridică gratuită în procedura de executare sau cererea privind acordarea sumei necesare punerii în executare a hotărârii judecătorești prin care au fost acordate despăgubiri civile victimei infracțiunii ori cererea de compensații financiare, statul, prin Ministerul Justiției, ia măsuri imediate pentru recuperarea acestor sume de la autorul faptei.

(5) Modelul cererilor pentru acordarea compensației financiare și a avansului din aceasta victimelor infracțiunilor, se aprobă prin ordin al ministrului justiției, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii.”

20. După articolul 35¹ se introduc două noi articole, art.35² și 35³, cu următorul cuprins:

„Art.35².- (1) Ministerul Justiției dă publicității până la data de 1 martie a fiecărui an, pentru anul anterior, durata medie a soluționării în primă instanță și, respectiv, în căile de atac, a cauzelor având ca obiect infracțiuni împotriva persoanei, pentru fiecare infracțiune în parte, în funcție de modul de sesizare a instanței, respectiv rechizitoriu sau acord de recunoaștere a vinovăției. Pentru cauzele în care instanța a fost sesizată prin rechizitoriu, se evidențiază separat durata medie în cauzele care au fost soluționate în procedura simplificată a recunoașterii învinuirii și, respectiv, durata medie de soluționare a cauzelor în care nu a fost cerută sau încuviințată această procedură, iar în cadrul fiecărei statistici se menționează separat durata procedurii de cameră preliminară.

(2) Ministerul Public dă publicității, anual, pentru cauzele și în termenul prevăzut la alin.(1), durata medie a urmăririi penale în dosarele în care s-a dispus trimiterea în judecată, respectiv în dosarele în care s-a dispus o soluție de netrimitere în judecată, separat pe tipuri de soluții și de infracțiuni, cu evidențierea distinctă a situației cauzelor în care s-au luat măsuri preventive.

Art.35³.- (1) Numele victimelor infracțiunilor prevăzute la art.14 alin.(1), precum și ale reprezentanților legali ai acestora se anonimizează pe portalul instanțelor de judecată, atât în dosarele penale, cât și în toate procesele civile izvorâte din infracțiune, inclusiv cele de executare silită sau în legătură cu executarea silită.

(2) Confidențialitatea domiciliului sau reședinței victimelor infracțiunilor prevăzute la art.14 alin.(1) și a membrilor de familie ai acestora, pentru cauzele prevăzute la alin.(1), se asigură prin depunerea citațiilor, înștiințărilor și comunicărilor, precum și a dovezilor de îndeplinire a procedurilor într-o mapă a documentelor confidențiale, neaccesibilă părților sau reprezentanților mass-media, iar despre îndeplinirea acestor proceduri greșierul de ședință sau greșierul desemnat în acest sens întocmește proces-verbal, pe baza căruia se stabilește legalitatea procedurii de citare sau comunicare, după verificarea de către judecătorul competent.

(3) În toate actele de procedură întocmite, organele de urmărire penală, instanțele de judecată, precum și organele de executare a hotărârii, inclusiv în executarea laturii civile a hotărârii și în incidentele privind executarea, anonimizează datele privind domiciliul sau reședința victimei infracțiunii și orice alte date care ar putea conduce la identificarea locuinței acesteia.

(4) Înscrisurile și orice alte mijloace de probă care conțin datele neanonimizate privind domiciliul sau reședința victimei infracțiunii și orice alte date care ar putea conduce la identificarea locuinței acesteia se păstrează de către organele de poliție, parchete, instanțe și executorii judecătorești în condițiile similare celor reglementate pentru documentele clasificate, nefiind accesibile părților sau reprezentanților mass-media și este obligatorie evidența persoanelor care au solicitat accesul la acestea, dovedirea interesului solicitanților al căror acces nu este interzis și decizia persoanei competente să dispună cu privire la accesarea acestor informații. La dosarul cauzei sunt depuse copiile acestor mijloace de probă, în care sunt anonimizate datele privind domiciliul sau reședința victimei infracțiunii și orice alte date care ar putea conduce la identificarea locuinței acesteia.

Art.II.- În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Justiției va aproba ordinul prevăzut la art.18 alin.(4) și art.33 alin.(5) din Legea nr.211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta lege, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art.III.- (1) Victimele infracțiunilor prevăzute la art.21 alin.(1) din Legea nr.211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare, ale căror cauze penale au fost soluționate anterior intrării în vigoare a prezentei legi și care nu au formulat cerere de compensație financiară în termenele prevăzute de art.24 - 26 din aceeași lege, pot formula această cerere în termen de 1 an de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(2) În termenul prevăzut la alin.(1) pot formula o nouă cerere pentru compensații financiare și victimele infracțiunilor prevăzute la art.21 alin.(1) din Legea nr.211/2004, cu modificările și completările ulterioare, care nu au obținut compensație financiară pentru daunele morale, precum și membrii de familie ai victimelor decedate ca urmare a săvârșirii cu intenție a unei infracțiuni cu violență, care nu puteau solicita compensație financiară anterior intrării în vigoare a prezentei legi.

Art.IV.- Legea nr.211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.505 din 4 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat în ședința din 10 septembrie 2024, cu respectarea prevederilor articolului 76 alineatul (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINȚELE SENATULUI

VIRGIL GURAN